

Nový screeningový program s názvem: VČASNÝ ZÁCHYT ZÁVAŽNÝCH OČNÍCH VAD (VZOV) U DĚTÍ DO 3 LET

Cílem VZOV je včasné zjištění významných refrakčních (dioptrických vad) v dětské populaci, které by mohly působit poruchy vývoje vidění. Jedná se opravdu o včasný záchyt závažné oční vady v kritickém období vývoje vidění a o možnost začít s léčbou včas. Protože to znamená pracovat s dětmi mladšími 3 let, spojili jsme se mezioborově s praktickými lékaři pro děti a dorost, s ortoptisty a se zrakovými terapeuty a vytvořili jsme metodiku screeningu zraku pro ČR. Rozdělením práce se oftalmologové nemíní od screeningu distancovat, naopak se tím stavíme čelem k situaci, že zrak je poslední smysl, který nemá dosud žádný plošně celostátně vedený screeningový program. Zatím se děti testovali po školkách a i po školách ve věku, kdy se už nejedná o prevenci, ale pouze o záchyt kritických hodnot vad refrakce dříve či jinak nezjištěných. Tuto situaci je nutné změnit.

Postup při Včasném záchytu závažných očních vad (VZOV) u dětí do 3 let v České republice a nové signální kódy VZP

V letošním roce 2025 je spuštěn **pilotní projekt VZOV u dětí do 3 let**, který bude trvat jeden rok a má za cíl zjistit sporné body tohoto programu, shromáždit připomínky a doplnit patřičné úpravy tak, aby od roku 2026 **VZOV** se stal **oficiálním screeningovým programem**.

Koncepce celého projektu vychází z významu slova screening: *Screening je státem organizované systematické cílené vyhledávání určité nemoci (onemocnění, porucha, choroba) před její klinickou manifestací se snahou předejít včas jejím možným následkům. Screening je celoplošný nebo selektivní (zaměřený na určitou definovanou rizikovou skupinu).*

Dle předložené metodiky budou jako primární screening definována pouze vyšetření provedená v síti poskytovatelů zdravotních služeb na jednotlivých definovaných úrovních disponujících ověřeným vision screenem.

Celý projekt je pod kontrolou Národního screeningového centra (NSC) a zdravotních pojišťoven a výsledky roku 2025 budou výchozími informacemi k proplacení práce oftalmologů nad rámec úhrad pro další léta.

Z těchto důvodů byly na základě jednání Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost s VZP ČR zavedeny nové signální kódy - **VZP výkony k vykazání výsledku vyšetření očních vad u dětí do věku 3 let**. Níže vyjmenované signální kódy sdílí praktičtí lékaři pro děti a dorost (*odbornost 002*) jak s ortoptisty

(odbornost 927), tak i se zrakovými terapeuty (odbornost 905) a oftalmology (odbornost 705).

02040 - (VZP) SIGNÁLNÍ VÝKON - ČASNÝ ZÁCHYT OČNÍCH VAD U DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU - VÝSLEDEK POZITIVNÍ (odbornost 002 - podezření na oční vadu, odeslán k dovyšetření u oftalmologa; odbornost 705 - potvrzena oční vada)

02041 - (VZP) SIGNÁLNÍ VÝKON - ČASNÝ ZÁCHYT OČNÍCH VAD U DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU - VÝSLEDEK NEGATIVNÍ (odbornost 002 - bez podezření na oční vadu; odbornost 705 - nebyla potvrzena oční vada ze screeningu)

Je třeba zdůraznit, že se jedná o výkony s nulovou hodnotou sloužící ke statistickému zpracování v NSC.

Oftalmologem vyšetření dítěte do 3let věku, které bylo provedeno na základě pozitivního primárního screeningu a označené signálním kódem 02040 nebo 02041, pak bude vyjmuto z úhrady zdravotními pojišťovnami nad rámec dosavadních úhrad. Je však nutno striktně dodržet zásadu, že bude toto vyšetření provedeno na základě pozitivního záchytu nejpozději do 6 měsíců od data zjištění při primárním fotoscreeningu očních vad. Tato úhrada oftalmologického vyšetření dítěte do 3 let na základě záchytu ze screeningu bude od 1.1.2026 zajištěna úhradovou vyhláškou.

Signální kódy jsou vykazovány vždy ke klinickému vyšetření, tj. **75022**, současně s těmito kódy:

75163x2 (vyšetření refrakce autorefraktometrem)

75121x2 (oftalmoskopie nepřímým oftalmoskopem)

75157 (objektivní vyšetření refrakce obou očí a předpis brýlové korekce)

09555 (ošetření dítěte do 6ti let).

Signální kódy jsou automaticky importovány do Přílohy č. 2 ambulantním poskytovatelům v odbornost 705 a není nutno si o ně žádat. Jsou akceptovány jak VZP, tak i Svazem zdravotních pojišťoven.

Exkluzní kritéria pro VZOV jsou: akutní stavy (záněty, úrazy, náhlý vznik strabismu) nebo závažné vrozené vývojové vady očí. V těchto případech posílá PLDD dítě k oftalmologovi přímo.

Odkaz na Metodiku

<https://mzd.gov.cz/metodicky-pokyn-k-provadeni-vcasneho-zachytu-zavaznych-ocnich-vad-u-deti-v-cz/>